

Do druku nr 172

Warszawa, 24 lutego 2020r.

PIU 203/2020

Szanowny Pan
Dariusz Salamończyk
Zastępca Szefa
Kancelarii Sejmu
Sejm RP

Szanowny Panie Ministrze,

w odpowiedzi na pismo znak: SPS-WP-173-19/20 z dnia 21 stycznia 2020r. Polska Izba Ubezpieczeń przedstawia w trybie art. 426 ust. 2 pkt.2 ustawy z 11.09.2015r. o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej (Dz. U. 2019.381 tj. ze zm.) opinię do rządowego projektu ustawy o zmianie ustawy o zawodach lekarza i lekarza dentysty oraz niektórych innych ustaw (druki nr 172 i 172a).

Polska Izba Ubezpieczeń proponuje w art. 1 pkt. 57) projektu ustawy nie dodawać do ustawy o zawodach lekarza i lekarza dentysty art. 23c , który ustanawia nowe obowiązkowe ubezpieczenie odpowiedzialności cywilnej podmiotu przeprowadzającego eksperyment medyczny.

W przypadku nie uwzględnienia powyższej propozycji, wnosimy o rozważenie wprowadzenia w miejsce obowiązkowego ubezpieczenia OC ustawowego przymusu zawarcia przez podmioty prowadzące eksperymenty medyczne umowy ubezpieczenia OC (ubezpieczenie przymusowe).

Art. 23c. 1. projektu ustawy stanowi, że eksperyment medyczny może być przeprowadzony po zawarciu przez podmiot przeprowadzający eksperyment umowy ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej na rzecz jego uczestnika oraz osoby, której skutki eksperymentu mogą bezpośrednio dotknąć. Jedynie w przypadkach niecierpiących zwłoki i ze względu na bezpośrednie zagrożenie życia uczestnika eksperymentu leczniczego można wyjątkowo odstąpić od obowiązku zawarcia umowy ubezpieczenia OC.

W art. 23c.3. jest zawarte upoważnienie dla ministra finansów do wydania w porozumieniu z ministrem zdrowia, po zasięgnięciu opinii Polskiej Izby Ubezpieczeń, rozporządzenia określającego szczegółowy zakres ubezpieczenia obowiązkowego, termin powstania obowiązku ubezpieczenia oraz minimalną sumę gwarancyjną, biorąc pod uwagę specyfikę eksperymentu medycznego.

Projekt ustawy wprowadza do porządku prawnego kolejne ubezpieczenie obowiązkowe - ubezpieczenie odpowiedzialności cywilnej podmiotu przeprowadzającego eksperyment medyczny. Byłoby to ubezpieczenie obowiązkowe, o którym mowa w art. 4 pkt. 4 ustawy z dnia 22 maja 2003r. o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych (dalej ustawy o ubezpieczeniach obowiązkowych).

Tłoczono z polecenia Marszałka Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej

W ocenie PIU błędny, a co najmniej budzący wątpliwości, jest zapis w art. 23c.1 projektu ustawy zgodnie z którym „ (...) po zawarciu przez podmiot przeprowadzający eksperyment medyczny umowy ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej na rzecz jego uczestnika oraz osoby, której skutki eksperymentu mogą bezpośrednio dotknąć”. Stosownie do art. 822 kc „ubezpieczyciel zobowiązuje się do zapłacenia (...) odszkodowania za szkody wyrządzone osobom trzecim, wobec których odpowiedzialność za szkodę ponosi ubezpieczający albo ubezpieczony”. Umowa ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej nie jest zawierana na rzecz wskazanych osób. Odpowiedzialność za wyrządzoną szkodę dotyczy wszystkich osób, którym zostanie wyrządzona szkoda zdarzeniem objętym ochroną ubezpieczeniową. W świetle powyższego nie jest jednoznaczne czy chodzi o obowiązkowe ubezpieczenie OC, czy obowiązkowe ubezpieczenie NNW, do którego nie będą miały zastosowania przepisy ustawy o ubezpieczeniach obowiązkowych.

Zakres przeprowadzanych eksperymentów medycznych jest na tyle szeroki i zróżnicowany, podobnie jak czas ich trwania, że praktycznie jest niemożliwe ustalenie wysokości sumy gwarancyjnej, która byłaby odpowiednia dla każdego jednostkowego eksperymentu medycznego. Podobny problem będzie miał miejsce również w określeniu w rozporządzeniu właściwego zakresu ubezpieczenia, który by w precyzyjny sposób wyznaczał granice odpowiedzialności podmiotu przeprowadzającego eksperyment medyczny. Tym bardziej, że zakres tego ubezpieczenia będzie się częściowo pokrywał z innymi ubezpieczeniami z obszaru działalności leczniczej. W tym zakresie funkcjonuje już ubezpieczenie OC podmiotów wykonujących działalność leczniczą a także ubezpieczenie OC sponsora i badacza klinicznego. Jedynie niewielka część eksperymentów medycznych nie jest objęta ubezpieczeniem. Są to jednak eksperymenty badawcze z minimalnym ryzykiem ubezpieczeniowym i w praktyce nie ma żadnych problemów z ich objęciem w ramach ubezpieczenia dobrowolnego. Problemy te mogą negatywnie wpływać na właściwą ocenę ryzyka ubezpieczeniowego jak i na określenie wysokości składki.

W świetle powyższego PIU proponuje odrzucić zmianę polegającą na dodaniu art. 23c.1 i 2 do ustawy o zawodach lekarza i lekarza dentysty.

Jeżeli stanowisko projektodawców zmian do ustawy o zawodach lekarza i lekarza dentysty pozostanie niezmiennie co do wprowadzenia ubezpieczenia OC podmiotów wykonujących eksperymenty medyczne, PIU proponuje zamiast obowiązkowego ubezpieczenia OC wprowadzić ustawowy przymus zawarcia przez podmioty prowadzące eksperymenty medyczne umowy ubezpieczenia OC (ubezpieczenie przymusowe).

W ubezpieczeniu obowiązkowym OC wysokość sumy gwarancyjnej oraz zakres ubezpieczenia określi w rozporządzeniu Minister Finansów w porozumieniu z Ministrem Zdrowia. Zakres przeprowadzanych eksperymentów medycznych jest bardzo szeroki i zróżnicowany podobnie jak czas ich trwania wynoszący od kilku tygodni do kilku lat. Praktycznie niemożliwe jest ustalenie wysokości sumy gwarancyjnej, która byłaby odpowiednia dla każdego jednostkowego eksperymentu medycznego.

Natomiast w przypadku wprowadzenia ustawowego przymusu ubezpieczenia OC podmiotu prowadzącego eksperyment medyczny (ubezpieczenie przymusowe) wszystkie powyższe mankamenty i problemy związane z ustaleniem wysokości sumy gwarancyjnej i zakresu ubezpieczenia zostają wyeliminowane. Pozostaje obowiązek ubezpieczenia, ale jego zakres oraz wysokość sumy gwarancyjnej strony umowy ubezpieczenia określają indywidualnie w odniesieniu do każdego przeprowadzanego eksperymentu medycznego biorąc pod uwagę wszelkie okoliczności

mające wpływ na ocenę ryzyka związanego z konkretnym eksperymentem, w tym długotrwałość prowadzenia eksperymentu. **Jest to więc ubezpieczenie OC niejako „szyte na miarę” dla każdego eksperymentu medycznego.** W tej sytuacji zbędny byłby przepis zawierający upoważnienie dla Ministra Finansów do wydania rozporządzenia określającego szczegółowy zakres ubezpieczenia obowiązkowego, termin powstania obowiązku ubezpieczenia oraz minimalną sumę gwarancyjną, biorąc pod uwagę specyfikę eksperymentu medycznego. Wszystkie te elementy umowy ubezpieczenia ustalą strony tej umowy.

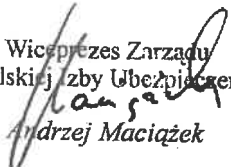
W przypadku przyjęcia przez Ustawodawcę powyższego rozwiązania, Polska Izba Ubezpieczeń wnosi o dokonanie zmiany brzmienia projektowanego art. 23c na następujące:

„Art. 23c. 1. Eksperyment medyczny może być przeprowadzony po zawarciu przez podmiot przeprowadzający eksperyment medyczny umowy ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej.

2. W przypadkach niecierpiących zwłoki i ze względu na bezpośrednie zagrożenie życia uczestnika eksperymentu leczniczego można wyjątkowo odstąpić od obowiązku zawarcia umowy określonej w ust. 1”.

Polska Izba Ubezpieczeń wnosi o uwzględnienie przedstawionej opinii w toku dalszych prac nad projektem ustawy o zmianie ustawy do rządowego projektu ustawy o zmianie ustawy o zawodach lekarza i lekarza dentysty oraz niektórych innych ustaw (druki nr 172 i 172a).

Z wyrazami szacunku,

Wiceprezes Zarządu
Polskiej Izby Ubezpieczeń

Andrzej Maciążek

Do wiadomości:

1. Szanowny Pan Bolesław Piecha - Przewodniczący Podkomisji do rozpatrzenia rządowego projektu ustawy o zmianie ustawy o zawodach lekarza i lekarza dentysty oraz niektórych innych ustaw (druki 172 i 172 A), Sejm RP